

Замъците са едни от най-красивите и възбуждащи въображението сгради. Тяхното строителство започва през IX-X в. в Европа. Приема се, че това са фамилните резиденции на едрите феодали, като често те се използват и за отбранителни нужди. Особено красиви са късните замъци, които се строят след XVII в. Тяхното изграждане е свързано с романтичното връщане към рицарското минало. Тези замъци вече нямат военно предназначение, а имат представителни функции.

НОЙШВАНЦАЙН

Приказният замък

От Мюнхен пътят поема през красивите баварски Алпи, минава през селца и градчета с рисувани къщи, слиза до езера, пълни с лебеди, заобикаля малкия прекрасен замък „Линдерхоф“ и стига до място, откъдето можеш да продължиш или пеш нагоре в планината, или да ползваш двуколка, теглена от коне. След около половин час вече виждаш „Нойшванщайн“ – най-красивия замък в света, роден от фантазиите на един тъжен и романтичен владетел. Крал Лудвиг II, наречен Лудия, остава в историята не с военни победи, а с обичта си към музиката на Вагнер и с невъзможната си любов към рицарското Средновековие. Ето защо „Нойшванщайн“ е материализиран декор от опера на композитора, направен с много труд и средства в периода 1869–1884 г. Когато Лудвиг заживява в него, вече е толкова откъснат от околните, че не иска да вижда дори слугите си. Негови приятели са картините от стените на замъка.

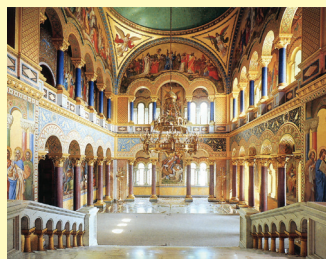
◀ *Замъкът Хоенцолерн е един от най-посещаваните днес туристически обекти в Германия. Построен е на невисок хълм на 50 км от Штутгарт. Той е наследствен замък на династията Хоенцолерн, управлявала през вековете тази част на Германия, наречена Швабия. На мястото на днешната сграда е имало средновековни замъци, служещи за резиденции и укрепления, но те са разрушени. Днешният е строен в периода 1846-1867 г. и е част от романтичното направление в архитектурата. Построен е от крал Вилхелм IV, като идеята му е била да бъде паметник на династията и никой да не живее в него.*

▶ *Замъкът Пена е невероятно красива сграда, кацнала на висок 500 м хълм над градчето Синтра, Португалия. Счита се, че това е най-старият европейски замък, построен в стила на романтизма. С преливащите цветни фасади, той е смесица между готика, романтизъм и мавърска архитектура. Построен е от чичото на българския цар Фердинанд, който също се нарича Фердинанд Кобург Гота, през 1839 г. Също като Лудвиг II и той е страдал от меланхолия и в тази лятна резиденция е търсел уединение. Днес замъкът е музей и се посещава от много туристи.*

Дисни използва силуета на „Нойшванцхайн“ в своите филми. Затова е наречен „приказният замък“.

Макар че е много красив отвън, отвътре замъкът остава недовършен. Въпреки това крал Лудвиг ползва всички удобства на цивилизацията – централно парно и течаща топла и студена вода.

АЙФЕЛОВАТА КУЛА

Нехаресвана някога, обичана днес

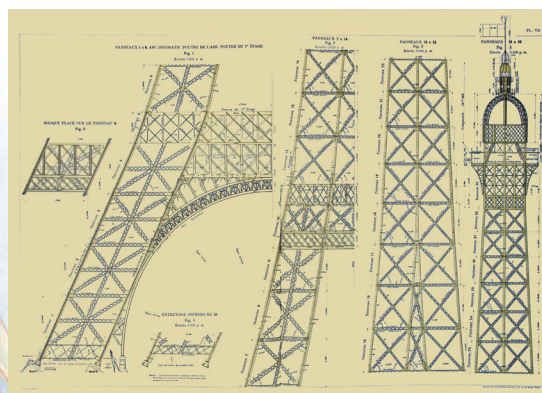

Айфеловата кула е проектирана от сътрудници на инженер Айфел, но остава в историята с неговото име. Макар и трудно, Париж се сдобива с най-посещаваната и може би най-известната забележителност в света. „Желязната лейди“, както я наричат, стои вече 126 години на Марсово поле и нощем блести с разноцветни светлини над красивия град. Всичко започнало с конкурс, в който участвали 107 архитекти. Печели го инженер Айфел, който после сам ръководи строежа. Парижаните наблюдавали с неодобрение, интелектуалци пишели петиции, предвиждали, че ще рухне всеки момент, но сложната плетеница се извисявала с учудваща бързина – широка в основата и все по-изтъняваща на височина. Стоманената „парижанка“ засияла след 2 години и въпреки предвижданията стои и до днес. Става част от историята на Франция. На нея монтирали първата радиоантена, после от върха ѝ предавали тайни сигнали по време на немската окупация. Повредили асансьорите и Хитлер бил принуден да се качи до върха ѝ пеша. След това станала билборд на „Ситроен“ – един от стълбовете на възродената френска индустрия. Постепенно настроенията на хората се променили и днес никой парижанин не може да си представи своя град без стоманения символ. А на създателя ѝ издигнали паметник през 1923 г.

◀ *Айфеловата кула е висока около 300 м и за времето си била най-високата сграда в света. Построена е през 1889 г. за Световното изложение в Париж и по повод на стогодишнината от Френската революция. Първоначалната реакция на медиите била, че това е една грозотия от желязо и дори призовавали да я съборят. Днес милионите туристи се качват до върха ѝ с 4 асансьора или по 1700-те стъпала. На върха ѝ има метеорологична станция, там била монтирана и първата радиостанция.*

Отделните части се съединявали ръчно с нитове, които се нагрявали предварително.

▲ 1700 чертежа правят авторите на проекта. Над 3600 подробни скици пък указват как точно да се сглобят близо 18 000 метални елемента. С тази работа се справят около 300 работници за рекордни срокове.

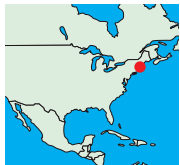

▲ Гюстав Айфел (1832–1923) е инженер-новатор, който изпреварва съвременниците си с авангардните си проекти и конструкции. Построил е мостове, виадукти, железопътни линии, гари. Сред най-известните са мостовете в Бордо и Порто и гарата в Будапеща. Автор е на конструкцията на Статуята на свободата, Ню Йорк.

Кулата е построена за 2 години, 2 месеца и 5 дни. Замислена е да стои 20 години. Първоначално е боядисана в жълто, после в черно-кафяво. Интересно е, че през зимата кулата „се смалява“ с 4–8 см.

СТАТУЯТА НА СВОБОДАТА

Добре дошли в Новия свят

Още със създаването си Америка се превръща в страна, символ на свободата и напредъка. Хиляди хора от цял свят ежедневно поемат към нея в търсене на работа и човешки права. Преди ерата на самолета те са пристигали с кораби и първото нещо, което са виждали, е знаменитата Статуя на свободата. Макар че днес не можем да си представим по-ярък символ на САЩ, трябва да знаем, че статуята е проектирана, изработена и транспортирана на части от Европа, по-точно от Франция. Наречена е на римската богиня Либертас. Проектант на статуята е архитект Фредерик Бартолди, а вътрешната конструкция е изработена от инженер Айфел. Статуята е изработена от мед върху стоманена рамка и на 350 части е закарана с кораби през 1886 г. по случай 100-годишнината от обявяването на независимостта на страната. Издигната е на остров Либърти – при устието на река Хъдсън в Нюйоркския залив. Статуята стои върху 10-етажен пиедестал, в който е разположен музей. Статуята-богиня е облечена в тогата на закона. В краката ѝ има разкъсана верига – символ на извоюваната свобода; в дясната си ръка държи факела на просвещението, а в лявата – плоча с датата на обявяването на независимостта. Туристите днес обикалят с корабчета острова, застанал между Манхатън и Ню Джърси, изпитвайки същите чувства като емигрантите от корабите преди сто години. Над 3 млн. са посетителите годишно, а от 1924 г. статуята е паметник от национално значение.

► Статуята „Свободата озарява света“, добила популярност като Статуята на свободата, е висока 93 м с постаментта си. Тежи 205 тона. Смята се, че като размери се доближава до античното чудо Родоския колос. Дори на пиедестала е изписана поемата „Новият колос“. Поставянето ѝ се забавя с цели десет години, тъй като се оказало трудно да се съберат 800 000 долара тогава. Днес тези пари се събират от посетители за около месец.

◀ Таймс Скуеър е може би най-известният, най-шумният и най-лъскавият площад в света. Това е сърцето на Ню Йорк, мястото, което никога не заспива и на което си дават среща улични артисти, туристи, хора, търсещи билети за бродуейските театри и обикновени любители на тълпата. Особено впечатляващ е площадът вечер, когато фасадите на сградите са превзети от интерактивните реклами. Гигантски фигури на известни топмодели дефилират от небостъргачите и сякаш се смесват с тълпата. Името си площадът носи от първия известен наемател тук – вестник „Ню Йорк Таймс“. Тук нюйоркчани посрещат Новата година заедно.

Пламъкът на факлата е изработен от златен метален лист.

▲ **Бруклинският мост** е сред най-големите инженерни постижения на XIX в. Той свързва нюйоркските квартали Манхатън и Бруклин и с дължината си от 1834 м в продължение на десетилетия остава най-дългият висящ мост в света. Построен е през 1866 г., като неговият създател изобретява специални усукани стоманени въжета, които крепят конструкцията. Мостът е толкова здрав, че дори и в XXI в. безпроблемно поема трафика.

354 стъпала отвеждат посетителя от краката до главата на статуята.

Ню Йорк е градът с най-много небостъргачи в света след Шанхай и Хонконг. Те са близо 800. За небостъргач се приема сграда с над 100 етажа. Повечето са построени в квартала Манхатън.

▲ **Емпайър Стейт билдинг** е най-известният небостъргач в Ню Йорк. Построен е за 410 дни през 1931 г. и е първата сграда в света с над 100 етажа. С височината си от 381 м и днес е сред високите сгради в Ню Йорк. 73 асансьора изстрелват посетителите до върха, за да се насладят на великия град.

САГРАДА ФАМИЛИЯ

Шедьовърът на един гений

Всеки човек, посетил Барселона и видял уникалната катедрала „Саграда фамилия“, остава с усещането, че се е докоснал до нещо красиво, велико и тайнствено. Причудливи фасади, еkleктична архитектура, странни кули и смазващ интериор – това е с няколко думи катедралата, оставена като последен завет от великия архитект Антонио Гауди. Наричат строежа ѝ вечен, защото започва в далечната 1882 г. по идея на книжаря Бокабела. Първоначално е избран друг архитект, но още от 1883 г. градежът се поема от Гауди. 40 години той отдава на шедьовъра си без да успее да я завърши. Смъртта му забавя строежа, а гражданската война през 1936 г. го спира за цели 4 години. Още по-лошо е това, че по време на войната са унищожени част от чертежите и макетите на Гауди. Ето защо архитектите, които подновяват строежа от 1940 г., до днес внасят и нови елементи. Самата катедрала е замислена с три фасади, наречени „Страст“, „Рождество“ и „Слава“. Първата гледа на запад и изразява болката и смъртта на Христос, а „Рождество“ гледа на изток и посрещайки изгрева, символизира радостта от раждането на Божия син. Тези фасади са вече завършени. Гауди ги е декорирал богато, извайвайки един нагледен разказ за живота и учението на Христос върху камък. Използвал е и теракота, а стилът на сградата е определян като смес от неоготика и любимия на Гауди – ар нуво.

▲ Според замисъла на Гауди „Саграда фамилия“ трябва да има 18 кули – всяка с различна височина. 12 от тях са посветени на дванадесетте апостоли, 4 – на авторите на евангелията, и две – на Дева Мария и Исус Христос. До днес са построени 8. Останалите 10, заедно с незапочнатата още „Фасада на славата“, се предвижда да бъдат завършени до 2026 г. Бавното строителство на великолепната сграда се обяснява с това, че тя се финансира само с дарения. Затова и всеки турист, който идва да се наслади на шедьовъра, оставя по нещо за завършването ѝ.

Кулите завършват с цветни керамични кръгове с вградени в тях кръстове.

◀ **Парк Гюел.** През 1878 г. 26-годишният Гауди се запознава с барселонския индустриалец Гюел. Оттогава започва истинското творчество на архитекта, превърнало Барселона в града на Гауди. Сред най-красивите проекти е частният парк на Гюел, състоящ се от десетки скулптури, сгради и фигури, орнаментирани с цветни порцеланови парченца. Една истинска приказна феерия от цветове, строена в продължение на 14 години.

▶ **Къща Батло** е сред най-впечатляващите произведения на Гауди. Необичайна като форма и цвят, тя и отвън, и отвътре прилича на живо същество от плът и кожа.

Антонио Гауди (1852–1926) е един от най-изтъкнатите архитекти – модернисти, създал шедьоври в любимия си град Барселона. Стилът му е каталунска версия на популярния за времето ар нуво. Отличава се със заоблените форми, теракотени орнаменти, богата декорация. Сред най-известните му творби са парка Гюел, къщите Батло, Байо и др.

Фасадата „Рождество“ е завършена от Гауди. Открояват се символните фигури Вярa, Милосърдие и Надежда.

СТАТУЯТА НА ХРИСТОС

Най-високата в света

Бразилия е най-голямата християнска държава в света. Около 75% от 200-милионното ѝ население са католици. Ето защо не е изненадващо, че най-голямата статуя на Христос в света се намира именно в тази държава. С разперени ръце и поглед, отправен към Рио де Жанейро, Исус посреща, прегръща и благославя жителите и гостите на града. Идеята за този паметник е още от 1859 г., но едва през 1922 г. започва нейното проектиране и извайване. Завършена е през 1931 г. във връзка със 100-годишнината от извоюването на независимостта. Поставена е на хълма Корковадо, на 710 м над Рио. Статуята веднага става символ на Бразилия – на нейната топлина, гостоприемство и слънчева хармония. До статуята се стигало първоначално с железница, а днес посетителите могат да отидат до 8-метровия пиедестал и с автомобил. Пътят минава през красивия природен резерват „Тижук“, засаден с тропически гори. В подножието на статуята има църква, но туристите идват тук, за да се насладят на зашеметяващата гледка към Рио де Жанейро с неговите символи – плажа Копакабана и стадион „Маракана“. През 2007 г. паметникът на Христос Спасителя е избран за едно от новите седем световни чудеса.

► *Статуята на Христос Спасителя е проектирана от бразилските художници Хейтор да Силва и Карлос Освалд, а е изработена от френския скулптор с полски произход Пол Ландовски. Проектът бил сложен и се оказало, че не може да се изпълни в тогавашна Бразилия. Ето защо тя е поръчана във Франция, където в продължение на около 10 години се работи тази най-известна статуя на Христос. Направена е от стоманобетон и е облицована със специален талк, устойчив на влажния климат. Статуята е превозена на части с кораби от Франция и монтирана на хълма край града. Оттогава е реставрирана два пъти. Всеки ден над 4000 души идват да видят новото чудо на света.*

◀ *Стадион Ецадио до Маракана, или просто „Маракана“ в Рио е най-известната футболна арена в света, истинска легенда за любителите на футбола. Построен е през 1950 г. за световното първенство по футбол. Тогава е събирал 200 000 зрители и е бил най-големият стадион в света. Днес местата са намалени наполовина, изградени са и по-големи стадиони. Но славата му остава – с трофеите, отливките от краката на великите футболисти и атмосферата по трибуните.*

Статуята на Христос е висока 39 м, тежи 1145 кг, а размахът на ръцете е 30 м.

Някои смятат, че Христос е разперил ръце, учуден от това, което вижда по улиците на града.

Тези, които не искат да ползват транспорт, трябва да изкачат 220 стъпала до статуята.

На 7 юли 2007 г. в Лисабон са оповестени новите 7 чудеса на света по подобие на седемте антични. Те са определени след световно гласуване, в което са участвали над 100 млн. души. В списъка освен статуята на Христос са включени Великата китайска стена, Петра, Мачу Пикчу, Чичен Ица, Колизеумът и Тадж Махал, за които вече ви разказахме. Малко не достига и на другите кандидати – Атинския Акропол, „Света София“ в Истанбул, Кремъл, Ай-феловата кула и др.

▼ **Карнавалът в Рио де Жанейро** е най-известният карнавал в света. Пищен, цветен и жизнерадостен, той привлича през четирите дни на провеждането си тълпи туристи от цял свят. Всъщност подготовката му трае повече от 6 месеца. Карнавалът е финалът на едно необявено състезание между най-добрите школи по танца самба в Бразилия. Финалистите дефилират по улица, наречена Самбадром, в пищни костюми, върху цветни платформи и с много музика. Провежда се през февруари – март.

СЕДЕМТЕ ЧУДЕСА НА АНТИЧНИЯ СВЯТ

Александрийският фар

Построен е през III в. пр.Хр. от генерала на пълководеца Александър Македонски – Сострад Книдски. Градежът в Александрия (днешен Египет) продължава 5 години. Бил е висок около 200 м и е първият „небостъргач“ в световната история.

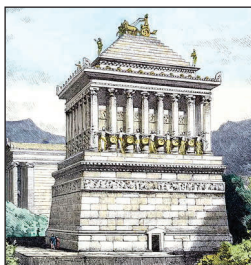
Родоският колос

Както личи от името, статуята на бог Хелиос се е намирала на днешния остров Родос. Била е от бронз и е впечатлявала с размерите си – 34 м. Между краката ѝ са минавали кораби. Издигната е през 280 г. пр.Хр.

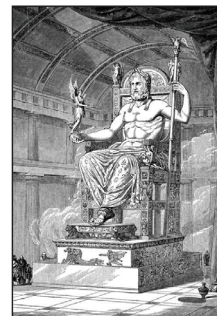
Гробницата на владетеля Мавзол

Тя е строена от съпругата му. Впечатлявала е с необикновената си украса, както и с размерите си – 45 м висока. За тогавашния свят – IV в. пр.Хр. – това е била огромна сграда. Строена е близо до днешния Бодрум, Турция, а останки от нея могат да се видят в Британския музей, Лондон.

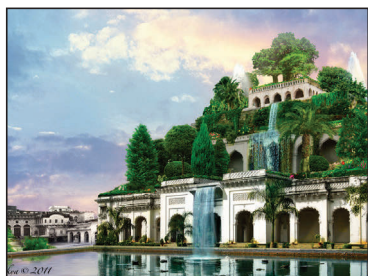

Статуята на Зевс Олимпийски

Била е висока 20 м и е красяла храма на бога Зевс в град Олимпия, Гърция. Направена е от дърво и облицована в злато и слонова кост. Главата на статуята е подпирала тавана на храма. Правена е през V в. пр.Хр., а десет века покъсно е унищожена от пожар.

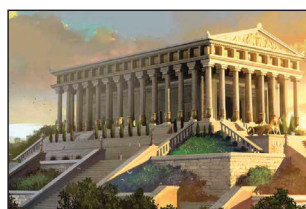

Висящите градини на Вавилон

Смята се, че са правени през VI в. пр.Хр. Не са открити никакви останки от тях, но се счита, че са поръчани от асирийската царица Семирамида, управлявала Вавилон, днешен Ирак, в продължение на 5 години. Представлявали са тераси от дървета, храсти и цветя.

Храмът на Артемида в Ефес

Намирал се е в древния град Ефес, днешна Турция. Там Артемида е почитана като богиня на плодородието, а не на лова. Храмът, построен в нейна чест, е бил най-внушителната храмова постройка в древния свят.

Египетските пирамиди

Трите пирамиди в Гиза – на Хефрен, Микерин и Хеопс (Хуфу), са считани за едно от седемте чудеса на античния свят.

СЪДЪРЖАНИЕ

РИЛСКИЯТ МАНАСТИР	
<i>Духовната столица на България</i>	4
БЕЛОГРАДЧИШКИТЕ СКАЛИ	
<i>Най-внушителният природен феномен</i>	6
НЕСЕБЪР	
<i>Романтичният полуостров</i>	8
СВЕЩАРСКАТА ГРОБНИЦА	
<i>Наследството на гетите</i>	10
ПЕРПЕРИКОН	
<i>Загадъчният каменен град</i>	12
МЕЛНИК	
<i>Най-малкият град в България</i>	14
ПОБИТИТЕ КАМЪНИ	
<i>Природно чудо близо до морето</i>	16
АНТИЧНИЯТ ТЕАТЪР В ПЛОВДИВ	
<i>Римската следа във вековния град</i>	18
МАДАРСКИЯТ КОННИК	
<i>Заветът на хановете</i>	20
ЦАРЕВГРАД ТЪРНОВ	
<i>Великолепието на</i>	
<i>Втората българска държава</i>	22
БОЯНСКАТА ЦЪРКВА	
<i>Уникални стенописи в полите на Витоша</i>	24
СЕДЕМТЕ РИЛСКИ ЕЗЕРА	
<i>Божествени сълзи по билото на планината</i>	26
ХИСАР	
<i>Санаториумът на древните</i>	28
ТРЯВНА	
<i>Градът на първомайсторите</i>	30
КРЕПОСТТА БАБА ВИДА	
<i>Владетелският замък на Иван Срацимир</i>	32
БАЧКОВСКИЯТ МАНАСТИР	
<i>Великолепие от вековете</i>	34
ПОКРИТИЯТ МОСТ В ЛОВЕЧ	
<i>Шедьовърът на първомайстора</i>	36
КОПРИВЩИЦА	
<i>Една приказка от Възраждането</i>	38
ХРАМЪТ „СВЕТИ АЛЕКСАНДЪР НЕВСКИ“	
<i>Символът на столицата</i>	40
ДВОРЕЦЪТ В БАЛЧИК	
<i>Тихият пристан на кралица Мария</i>	42
ЕЗЕРОТО СРЕБЪРНА	
<i>Домът на пеликаните</i>	44
НАРОДНИЯТ ТЕАТЪР „ИВАН ВАЗОВ“	
<i>Културното сърце на София</i>	46
ЕГИПЕТСКИТЕ ПИРАМИДИ	
<i>Чудеса, запазени от древността</i>	50
ПАРТЕНОНЪТ	
<i>Божественият храм на Акропола</i>	52
ВЕЛИКАТА КИТАЙСКА СТЕНА	
<i>Символът на една империя</i>	54
ПЕТРА	
<i>Град в скалите</i>	56
БААЛБЕК	
<i>Оцелял през вековете</i>	58
КОЛИЗЕУМЪТ	
<i>Сърцето на Древния Рим</i>	60
ЙЕРУСАЛИМСКАТА ЦИТАДЕЛА	
<i>Библейските места</i>	62
„СВЕТА СОФИЯ“	
<i>Красивото лице на вековния град</i>	64
БОРОБУДУР	
<i>Каменен разказ за Буда</i>	66
ЧИЧЕН ИЦА	
<i>Градът на маите и толтеките</i>	68
СТАТУИТЕ ОТ РА ПА НУИ	
<i>Неразгаданата загадка</i>	70
ВЕНЕЦИЯ	
<i>Най-красивият град</i>	72
МАЧУ ПИКЧУ	
<i>Загадъчният град</i>	74
АНКГОР ВАТ	
<i>Най-големият комплекс на света</i>	76
КРЕМЪЛ	
<i>Гордостта на Русия</i>	78
БАЗИЛИКАТА „СВЕТИ ПЕТЪР“	
<i>Най-великият християнски храм</i>	80
ТАДЖ МАХАЛ	
<i>Най-красивият храм на любовта</i>	82
НОЙШВАНЩАЙН	
<i>Приказният замък</i>	84
АЙФЕЛОВАТА КУЛА	
<i>Нехаресвана някога, обичана днес</i>	86
СТАТУЯТА НА СВОБОДАТА	
<i>Добре дошли в Новия свят</i>	88
САГРАДА ФАМИЛИЯ	
<i>Шедьовърът на един гений</i>	90
СТАТУЯТА НА ХРИСТОС	
<i>Най-високата в света</i>	92
СЕДЕМТЕ ЧУДЕСА НА АНТИЧНИЯ СВЯТ	94